

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

AVGUST - ŠT. 8 - 1962, XXXVI

*Slovenski misijonar g. Stanko Pavlin S.D.B. iz Hongkonga pozdravlja doma-
čega škofa in dirigira deški zbor.*

PRED 300 LETI NA MADAGASKARJU

PRVI LAZARISTOVSKI MISIJON

Piše JOŽE MEJAČ C.M. (Nadaljevanje)

Štiri leta pozneje

Sv. Vincencij je takoj po prejemu pisem očeta Nacquarta začel določati misijonarje, ki naj bi misijonarju na Madagaskarju šli na pomoč in njegove načrte vsaj delno uresničili. Kar sedem duhovnikov je določil za tamkajšnji misijon. Kongregacijo za širjenje vere pa je zaprosil, naj enega od teh imenuje za apostolskega prefekta, ki naj prevzame vodstvo misijona v primeru, da bi Nacquart medtem že umrl. Iz Rima so kmalu odgovorili, da so se bosonogi karmeličani odpovedali misijonarjenju na Madagaskarju in da je za to delo zdaj pooblaščen Misijonska družba. Vse je že bilo urejeno, le ladje nikjer nobene. Mislili so, da bodo odrinili že na jesen leta 1651, a odprava je bila odložena na naslednje leto. Trgovska družba je imela z Madagaskarjem več skrbi in izgube kot pa časti indobička. Njeni odločujoči člani si niso bili več edini glede usode otoka. Nekateri so naravnost predlagali, naj trgovino z otokom opuste. Razumljivo, da so misijonarji morali čakati tri leta na odhod... A ta je prišel tako nenadno, da sv. Vincencij ni imel zdaj več ne časa ne možnosti, da bi resnično poslal tiste misijonarje, ki jih je bil pred tremi leti v to določil. V naglici je število zmanjšal na pet. Odšli pa so slednjič le trije: duhovnika Bourdaise in Mousnier ter brat Forest. Marca 1654 so se vkrcali in po petmesečnem potovanju so srečno prijadrali v Dauphin.

Francoska posadka tam je bila štiri leta brez duhovnika. To so misijonarji pošteno občutili, ko so začeli z dušnopastirskim delom. Ljudje so medtem postali ne le nebržni za vse, kar je verskega, marveč so tudi moralno propadali. Ker navadna sredstva — pridige, razgovori, prepričevanja — niso dala zaželenega uspeha, so misijonarji z guvernerjevim dovoljenjem dvignili bič in tako držali v strahu domače vlačuge, ki so se vsepovsod ponujale Francozom. Nazadnje so ljudje le prišli k pameti. Osemnajst mesecev pozneje je oče Bourdaise lahko zapisal, „da so ostali gluhi in trdovratni v svojih pregrehah le štirje Francozi; od petih hugenotov, ki so bili tam še od časov ustanovitve, so se pa trije odpovedali zmoti...“.

Seveda misijonarji niso porabili vsega časa le za naseljence. Od časa do časa so prišli na vrsto tudi domačini. Oče Bourdaise je ugotovil, da je spomin na misijonarja Nacquarta še vedno živ in da radi govore o njem. Uvidel je tudi, da bo verjetno največ dosegel, če bo uspel sprebrniti vsaj nekatere poglavarje. Previdno je šel na delo. Prijazen, dobrosrčen in potrpežljiv je hodil med njimi, delil skromna darila, pomagal v boleznih. Kmalu je dosegel, da so se na smrtni postelji dali krstiti trije zelo vplivni možje. Seveda jih je potem ob navzočnosti velike množice nadvse slovesno pokopal

v blagoslovljeno zemljo. To pa je na vse navzoče napravilo izredno velik vtis. Dan na dan so se vedno novi priglašali h katekizmu. Počasi so se ustvarile skupine moških, žena in otrok. Vsi seveda niso vztrajali. Nekateri pa so zadevo vzeli precej resno in po dobri pripravi postali res goreči kristjani. Zvečer so ob zvonjenju prekinili svoja opravila in prišli k skupni molitvi v zasilno cerkev. Pa ne iz navade. Ko se je neko dekle med molitvijo nekaj smejala, jo je njena tovarišica posvarila: „Tvoje srce je zlobno; nič ne sodeluje z jezikom. Smejati se v cerkvi je zlo.“ Nekega večera, ko so ženske ravno plesale, se je oglasil zvon. V navadi je namreč bilo, da so tiste dni, ko so bili možje na vojnem pohodu, vsak večer plesale za zmago in srečno vrnitev. Ob zvonjenju pa so tekle v cerkev, četudi precej razgaljene. Ko jih je misijonar ugledal, jih je samo opozoril, da tako oblečene ne morejo v cerkev, pa je svarilo za zmeraj obveljalo.

Lepo je vplivalo nanje tudi, da je bila cerkev zanje vedno odprta in da so misijonarji z vsemi enako ravnali. V cerkvi ni bilo razlike med močnimi in reveži, med zdravimi in bolnimi. „Cerkev je za vse. V nebesih ne bo ne bolnih, ne revnih. Tam bodo vsi veliki, zdravi in srečni, če bodo na zemlji res ljubili in častili Boga,“ je poudarjal misijonar. Nič čudnega, če so domačini ne le radi molili, marveč tudi k zakramentom prihajali. Posebno za praznike jih je bilo veliko. To se je poznalo tudi ob nesrečah in v težavah. Medtem ko so pogani v času suše, povodnji in lakote hudiču nosili daritve, da bi ga potolažili... so kristjani v večjem številu in pogosteje prihajali v cerkev, pa tudi k obhajilu in tožili Gospodu svojo stisko. Ob vsem tem je seveda razumljivo, da je oče Bourdaise, ko je o delu poročal sv. Vincenciju, pristavil: „Pošljite nam še dva ali tri misijonarje, pa bo dežela Anosy v nekaj letih krščanska.“

Misijonarji so bili posebno ponosni na svojo cerkev. Ni bila ravno velika, tudi zidana ne, a vendar lepo cpremljena. Oltar, mašna oblačila, podobe po stenah, vse jo govorilo o umetniškem okusu njega, ki je vse to pripravil in razporedil. Na žalost ta ponos ni trajal dolgo. Že prvo leto, 20. februarja 1655 je cerkev s postojanko vred do tal pogorela. S težavo so rešili le Najsvetejše, najlepše podobe in najboljše paramente. Preselili so se misijonarji v kolibo, ki jo je p. Bourdaise malo prej kupil zunaj naselja. Služila naj bi domačinom za pouk. Sedaj je postala kapelica in pa zasilno zatočišče za vse tri...

Prav takrat pa je misijonarje zadel še hujši udarec. Oče Mousnier je spremljal skupino 40 Francozov in 200 domačinov v notranjost dežele. Pohod naj bi trajal dober mesec. Misijonar je spčetka okleval in razmišljal, če je njegova navzočnost pri pohodu res potrebna. Pot je bila nevarna in težavna; a med Francozi je bilo nekaj zakrknjenih grešnikov, ki bi na pohodu prav lahko umrli, pa brez duhovnikove pomoči. Odločil se je tedaj in odšel z njimi. Mesec je že minil, a o skupini ne duha ne sluha. Ljudi sta se lotili negotovost in skrb. Slednjič se je le od nekod pojavil domačin in prinesel poročilo, da je na pohodu precej Francozov in domačinov padlo v spopadih z divjaki, nekaj pa jih je umrlo; precej pa je čisto izčrpanih, da ne morejo več naprej. Med temi je tudi oče Meusnier. Misijonar Bourdaise se je koj odpravil na pot in drugi dan našel svojega sobrata; a bil je že brez zavesti. Podelil mu je poslednje maziljenje in po kratki agoniji je pred seboj zrl mrliča. Tako se je od sveta poslovil mož, ki je v hrepenenju,

da čim več duš zadobi Bogu, ne le neumorno deloval in pridigal, marveč tudi sam sebe bičal in zatajeval, da bi tako priklical v obilnejši meri božjo milost nad pripravnike za prejem sv. krsta, pa nad grešnike, ki so odklanjali ali pa odlašali spravo z Bogom. Spet je ostal na Madagaskarju en sam duhovnik z redovnim sobratom...

Tako zgodnja in nenadna smrt prvih dveh misijonarjev — Gondréeja in Nacquarta — je sv. Vincencija nagnila, da je pohitel. Ni čakal več na poročila z otoka. Nabiral je novo skupino misijonarjev, ki naj bi šli onim trem, kateri so 1654 odpluli na Mdaagaskar, da nadomeste umrli tovariša, na pomoč. Določil jih je kar pet. Ker še ni bilo ladje, ki bi šla na jug, so misijonarji ostali še pri običajnem poslu, na vaških misijonih. Ko pa je sv. Vincencij izvedel, da je neki mogočnejš Vzhodnoindijske družbe kar na lastno pest pripravil štiri ladje, ki naj bi odjadrale na Madagaskar, je pripravljaljočim se misijonarjem takoj sporočil, naj se odpravijo v pristanišče. Pravočasno pa so prišli le trije: Dufour, Prevost in Belleville. Eden je pred odhodom od svetnika prejel pismo, iz katerega posnemamo nekaj značilnih misli:

„Dobro veste, da bo vaše zdravje v veliki nevarnosti, dokler se novemu podnebru ne boste privadili. Zato vas prosim, da se ob prihodu ne izpostavljate soncu in se ne lotevate drugih opravil kot edinole študija tamkajšnjega jezika. Vedite, da ste v tem kakor otroci, ki začenjajo govoriti. Lepo se prepustite vodstvu misijonarjev Mousnierja in Bourdaiseja. V njiju zrite Gospoda. V primeru, da nista več živa, pomnite, da boste deležni posebne božje brambe. Saj poznate božjo besedo, ki trdi: Tudi če bi mati mogla pozabiti na svojega otroka, jaz vas ne bom pozabil... Koliko večje upanje v njegovo dobroto morate imeti vi, ki zaradi njega zapuščate vse in vse svoje upanje stavljate v njegovo moč. On vas bo ščitil, branil in vse potrebno za vas poskrbel. Ljubite se, pomagajte si med seboj, pa boste imeli moč, da izpolnite nalogo, za katero vas je odbral Gospod!“

Pogumno so misijonarji šli na ladjo. Pa ne vsi na eno. Vsak naj bi namreč že med vožnjo bil misijonar. Skoraj tri mesece so že bili na morju, ko jih je zatela težka izguba. Misijonar Belleville se že dlje časa ni dobro počutil. Mrzlica ga ni popustila. V voljo božjo vdan je 18. januarja 1656 mirno v Gospodu zaspal. Pri mornarjih in potnikih je bil silno priljubljen. Njegova dobrota, krotkost in ljubeznivost so čudovito vplivale na vse. Eden od častnikov je po njegovi smrti dejal: „Potoval sem po Italiji, Franciji in Španiji, pa nisem naletel na tako milega moža, ki bi s svojo krepostjo znal tako čudovito vplivati na okolico.“

Ob rtiču Dobre nade sta se oba preživela misijonarja preselila na ladjo Armando, ki je bila namenjena na Madagaskar. Ostale tri so se obrnile v druge smeri. Madagaskar pa se kar ni hotel prikazati na obzorju in posadka je bila že na pol obupana. Misijonar Dufour pa je mornarje hrabil, pozival k molitvi in k prejemu zakramentov ter napovedal, da bodo v štirinajstih dneh na cilju. Mornarji so se upravičeno čudili, ko so prav na napovedani dan prijadrali na otok. Misijonarja so imeli za preroka...

Misijonar oče Bourdaise je svoja stanovska tovariša sprejel s solzami v obeh. Navidezno je bil sicer zdrav, v resnici pa ga je mučil skorbut in noge je imel že docela črne. Pa kaj to! Pomoč je prišla, čeprav ni bila

napovedana. Čez dva dni je bil praznik Svetega Rešnjega Telesa. Prvič so ga na otoku z vso slovesnostjo praznovali. Postavili so zasilne oltarje, priredili procesijo, po poteh trosili cvetje, pred Najsvetejšim pa se je dvigal oblak belih naselencev se je procesije udeležilo tudi kakih tristo krščenih domačinov. Ko so iz postojanke zavili na polje, so celo topovi zagrmeli v pozdrav. Lahko si predstavljamo, kako je ta izredna slovesnost vplivala na domačine, kako so sedaj še bolj spoznavali veličino in svetost božjo.

Oče Dufour je le malo časa ostal v naselbini Dauphin. Prve dni je obiskoval in zdravil bolne. Ob pogledu na zasilno kapelico v skromni koči je začel graditi primerno cerkvico. V življenju je bil silovito zatajen. Včasih se je po ves dan postil. Bil je tudi izredno natančen v izpolnjevanju družbenih pravih. Po nekaj tednih se je odločil, da pojde na pomoč gospodu Prevostu, ki se je takoj po prihodu podal na otok Svete Marije z namenom, da tam ustanovi kolonijo in misijonsko postajo. Bourdaise ga je sicer prosil, naj rajši ostane pri njem. Pa ni uspel. Ko je Prevost odhajal, mu je naročal, naj bosta tam previdna, ker je podnebje še bolj nezdravo kot v Dauphinu. Najbrž njegovih nasvetov nista zadosti upoštevala. Sta bila pač mlada in zdrava in sta hotela dati iz sebe vse svoje moči, da bi žela čim večje uspehe. Gospod Dufour se je odločil, da bo s pomočjo nekega domačina v bližnji okolici postavil dvanajst križev. V bližnjih dvanajstih vaseh naj bi bili ti križi kot dvanajst živih apostolov, ob katerih naj bi se ljudje pogosto spominjali križanega Kristusa. Ko je v dežju ves premočen hodil od vasi do vasi, se je prehladil. Zavaljo posta in naporov telesno ves slab, bolezní ni prestal. V osemnajstih dneh so bile njegove moči pri kraju. Tako je 18. avgusta tistega leta 1656 umrl. Komaj dobra dva meseca je misijonaril na Madagaskarju

Ko je Prevost poročal Bourdaiseju, da je Dufour umrl, je dodal, da tudi njega daje mrzlica in se boji, da bi je ne prestal. Prosil je, naj opravi mašo zanj. Res tudi on bolezní ni prestal. Septembra tistega leta je tudi on legel v prerani grob: komaj tri mesece je misijonaril na otoku...

Misijonar Bourdaise je spet ostal sam. Celo leto je nosil težo apostolskega dela na svojih ramah. Kakor bi čutil, da se tudi njemu bliža konec, je svojo gorečnost še pomnožil. V naselju je bilo na splošno vse v redu. Zato pa je porabil vsako priložnost, da je vojake spremljal na pohodi. Tako je preprečil mnogetero nasilje, pa neprestano prihajal v stik z domačini. Dosegel je tudi, da so vojaki na pohodu molili in prejemale zakramente. Pogosto je maševal kar na prostem in včasih imel tudi do dva tisoč ljudi, ki so prisostvovali mašnim obredom. Seveda je bila velikanska večina teh še poganska. Ko so ga zjutraj in zvečer zrlí, kako je skupno z vojaki molil, so prišli k njemu in ga prosili, naj še z njimi moli. Rad jim je ustregel.

Junija leta 1657 je šel previdevat bolnika dva dni hoda daleč. Verjetno se je tam nalezal bolezní. Ves slab se je vrnil v Dauphin in po kratkem trpljenju izdihnil. Njegova smrt je prava nesreča za misijon na otoku Madagaskarju. Z njo se pretrga za celih šest let ne samo vse apostolsko delo, marveč izgine tudi vse, kar so misijonarji s tolikimi žrtvami in trudom priklicali v življenje.

(Sledi.)

SLOVENSKE MISIJONARJE JE OBISKAL

Častiti gospod Julij Slapšak v obleki članov kongregacije sv. Križa, v družbi s slovenskim misijonarjem iste kongregacije, č.g. Francem Zagorcem, katerega je obiskal v Ugandi.

Častiti gospod Julij Slapšak iz Clevelanda v ZDA je izreden misijonski sodelavec. Ne samo, da že vsaj dvajset let stalno pomaga svojemu prijatelju misijonarju p. Stanku Poderžaju S.J. v Indiji zlasti s tem, da mu zbira in pošilja darove severnoameriških slovenskih dobrotnikov, ampak zadnja leta stalno sodeluje z znanim bivšim kitajskim misijonarjem in zdaj tako učinkovitim misijonskim sodelavcem v zaledju, č.g. Karlom Wolbangom C.M. pri vsakoletnem razpošiljanju sklada za vse slovenske misijonarje, ki ga organizira Slovenska misijonska zveza s središčem v Baragovem misijonišču v Buenos Airesu. Samo Bogu, pa č.g. Wolbangu je znano, koliko č. g. Julij Slapšak iz svojega primakne zraven...

Prav zadnje čase se je pa debri gospod Slapšak v svoji misijonski vnemi celo tako visoko povzpел, da kar osebno razveseli slovenske misijonarje v svojim obiskom na njih misijonskih postajah. Pred dvema letoma nekako je tako obiskal naše misijonarje v Aziji, se pravi na Japonskem, Formozi, Hong-kongu, Vietnamu, Siamu in v Indiji; pred nekaj meseci pa se je podal v Afriko in tam vsaj nekatere obiskal. Njegova pot je bila dokaj obširna: Najprej v Slovenijo na obisk k domačim (doma je iz ljubljanske Šiške); nato preko Rima v Sveto deželo, od tam v osrednjo in južno Afriko in končno v Avstralijo ter nazaj v ZDA...

Iz teh njegovih potovanj imamo nekaj njegovih pisem in pisem misijonarjev o doživetem obisku. Objavljamo kar ta pisma, ki bodo najbolj neposredno podala vtise obiskovalca in obiskanih o tem izrednem misijonskem podvigu.

Dragi!

Prejel sem vaše pismo, ko sem se včeraj po desetdnevnem bivanju v prelepi Sloveniji vrnil sem... Danes zvečer odletimo proti Sveti deželi! S. M. Angelina piše, da so tam vsi hoteli zasedeni, a da je zame poskrbljeno.

Veselo alelujo! — J. Slapšak.

Entebbe, 28. aprila 1962.

Afriška letalska linija nas tolaži s čajem. Na letališču popravljajo motor, potniki pa preganjamo dolgčas s pisanjem na kolenih.

Hvala vam za to, da ste me priporočili m. Angelini. Z materinsko skrbjo se je zavzela zame v Jeruzalemu in storila vse, kar je mogla, da bi čim bolje izrabil čas. Tedaj je bil tudi dr. Pavle Robič iz Rima v Jeruzalemu, pa sva bila oba bolj zanič: njega je bolelo stopalo, meni pa je nagajala sladkor-na! A drugih večjih težav ni bilo kot ta, ki so jo Jordancem povzročili Izraelci, ko so mi na potni list pritiskali svoj pečat. To jih je zaskrbelo! Pa je ameriški konzul vse nemirne duhove pomiril, da sem le prišel v deželo Jordanijo in končno tudi stopil na egiptovska tla. Na veliko soboto smo bili s sestrami pri pontifikalnih obredih in sveti maši ob božjem grobu. Slovesnost je trajala kar tri ure.

Pozdrav! — Julij Slapšak

Naslednje pismo piše za nas novi slovenski misijonar Franc Zagorc iz družbe kongregacije sv. Križa, ki misijonari v Ugandi. Je sin slovenskih naseljencev v ZDA. Pisal je angleško g. Wolbangu C.M.

Uganda, 27. aprila 1962.

Moje ime je Franc Zagorc in misijonarim v Ugandi, v škofiji Fort Portal. Pred kratkim sem spoznal č.g. Slapšaka iz Clevelanda, zdaj pa sem imel to srečo, da sem se srečal z njim tu v Ugandi. Te dni sem mu pomagal pri razdelitvi denarja raznim misijonarjem po določenih Slovenske misijonske zveze v Buenos Airesu. V celoti je bilo 930 dolarjev. Danes je g. Slapšak obiskal tudi prvega afriškega kardinala msgr. Rugambwa in mu kot svoj osebni dar izročil 100 dolarjev. Nadškofu msgr. Kiwanuka iz Rubaga pa 50 dolarjev.

Prilagam fotografijo g. Julija v redovni obleki belih očetov. Stoji na kardinalovi levici. Kardinal je bil silno potrpežljiv, saj je čakal na fotografa kar pol ure. Z g. Slapšakom sva bila skupaj le pol dneva. Če bi šlo gospodu potovanje po načrtu, bi ostal v teh krajih več dni. Pa je imel razne težave, zlasti v Egiptu. Tam je bil teden dni tudi nekoliko bolan.

Obžalujem, da nisem gospoda Slapšaka mogel peljati tudi v našo škofijo, ki je bila šele pred kratkim ustanovljena in izročena v vodstvo ameriškem škofu, članu naše kongregacije sv. Križa. Skupno bi si ogledala življenje na misijonskih postajah.

Zelo sem hvaležen gospodu Slapšaku za ljubeznivost ob obisku. Zahvaljujem pa se tudi vam za lepi misijonski dar, ki mi ga je izročil. Gospod Slapšak se zdaj dobro počuti in bo v soboto odletel proti Johannesburgu.

V Kristusu vdani Franc Zagorc.

Tu objavljamo fotografski posnetek pisma, ki ga je kardinal Rugambwa pisal č.g. Slapšaku v zahvalo za njegov misijonski dar. Ob strani je prevod. Kot razberemo, se kardinal zahvaljuje ne samo č.g. Slapšaku, ampak tudi vsem slovenskim misijonskim sodelavcem.

Cardinal's Residence
Bukoba, Tanganyika
East Africa

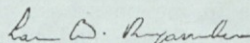
May 2nd, 1962.

Prisrčna hvala in vse dobro slovenskim misijonarjem in duhovnikom, s prošnjo, naj Bog obilno blagoslavlja delo in uspehe slovenskih misijonskih delavcev in dobrotnikov!

Cordial thanks and best wishes to the Slovenian Missionaries and priests; asking God's abundant Blessings for the success of the work of the Slovenian Mission and Benefactors.

Naj Bog blagoslovi vas vse!

May God bless you all.

L. Card. Rugambwa
Bishop of Bukoba.

Katoliski Misijoni
3547 East 80th Street
Cleveland, Ohio.

Na poletu iz Johannesburga v Melbourne, 1. maja 1962.

Dragi!

V nedeljo 29. aprila smo se vkrcali v Nairobi, Kenija, na angleški avion, ki nas je po peturni vožnji srečno pripeljal v Johannesburg v Južnoafriški uniji. Na letališču me nihče ni pričakoval, zato nisem vedel, kam naj se obrnem, kaj naj počnem. Iz pisma misijonarja Kladnika, ki vam ga je pisal, sem si zapomnil ime Košir iz Sodražice. Prijazna uradnica pojasnjevalnega urada me je zagotovila, da bo našla tega Koširja, za katerega ji nisem znal povedati niti naslova. Sprejela je vso mojo prtljago v varstvo, da sem mogel iti po drugih opravkih na letališču. In res je našla g. Koširja in njegovo družino, ki so sicer že bili obveščeni o mojem prihodu, pa niso vedeli, kdaj točno pridem.

Čez dvajset minut je bil g. Rudolf Košir z avtom že na letališču. Naložil je mene in prtljago, pa smo bili skoraj v njegovem lepem domu. Takoj so me postregli z večerjo, nato pa smo začeli z iskanjem misijonarja Kladnika. Že prejšnji petek sem mu brzojavno sporočil, kdaj bom prišel, a kot je pozneje povedal, je brzojavko prejel šele v ponedeljek. Lahko si mislite, kaj vse je iz tega nastalo. Tukajšnjim slovenskim družinam Koširjevih, Boltarjevih in Gorjupovih je bilo naročeno, da me spravijo k misijonarju Kladniku. A kaj, ko nihče ni vedel, kdaj pridem! Lotili smo se telefoniranja, da bi izbezali od kje p. Albina. Telefon je pel na mile viže, a brez uspeha: zaradi neurja so bile vse telegrafске in telefonske zveze v tisto smer pretrgane; v soboto in nedeljo pa je težko pripraviti delavce, da bi šli iskat neznanokam v hosto poškodbe... Klicali smo tedaj na škofijo, če bi nam tam mogli kako pomagati, da bi prišel do misijonarja. A tudi tam ga niso mogli priklicati.

V nedeljo 30. aprila se je pri Koširjevih zbralo več Slovencev na domačem pomenek. Kako radi ljudje v tujini poslušajo vesti z rodne zemlje! Bili smo skupaj čez polnoč. Misijonarja Kladnika smo ponovno in ponovno klicali, pa spet brez uspeha.

Enako brez uspeha tudi v ponedeljek. Ta dan zvečer nas je povabila na večerjo Boltarjeva družina. In glej, med večerjo je zabrel telefon in oglasil se je misijonar, ki je popoldne prejel brzojavko, pa je brž šel telefonirati in je še srečo imel, da so prav tedaj telefon spet popravili. Dogovorili smo se, da bo misijonar še pred polnočjo prišel h Koširjevim. Pri večerji je bila tudi gospa Juvancvičeva, ki sta ji v enem mesecu umrla mož in mati. Poslavljala se je, ker se je vračala v Jugoslavijo. Ob slovesu je pokleknila predme in me po srbsko prosila: „Velečasni, molim, blagoslovite me!“ Razprostrl sem roke nad njeno glavo: „V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha...“ Gospa je zaihtela, vse navzoče je stisnilo v grlu...

Poslovnili smo se od prijazne družine Boltarje in odšli h Koširjevim. Ob enajstih je potrkal misijonar Kladnik in neki brat laik. In namesto, da bi šel pred novo, dolgo vožnjo k počitku, smo vso noč kramljali. Zjutraj sva šla maševat, nato pa me je p. Kladnik zapeljal na letališče v Johannesburg. Iz razgovorov sme spoznal, da je misijonar Kladnik izredno delaven in kar naprej zida cerkve in cerkvice. Škof ga ima zelo rad. Njegov misijon Belfast je 190 milj od Johannesburga, a zezvan z velemestom z lepo avtomobilsko cesto, tako da mu ni bilo težko z avtom priti do mene. Žal, da nisem več utegnil na njegov misijon. Sicer pa sem napravil 8.000 milj, da sem prišel do njega...

Medtem ko to pišem, smo že zdavnaj pustili za seboj afriško celino. Leteli smo nekaj časa nad morjem, zdaj pa smo nad Madagaskarjem: sama puščava! Ob pol osmih bomo prileteli na otočje Sv. Mavricija. Pred menoj je še dolg let: nad 8.000 milj do Sydneya in potem nazaj v ZDA.

Pozdrav! — Julij Slapšak.

Belfast, 20. maja 1962.

Prečastiti in dragi gospod Julij!

Sprejmite najprej mnogo prisrčnih pozdravov od vseh nas iz Južne Afrike. Še danes nam je žal, da niste mogli dalj časa ostati med nami. Spremljali smo vas z molitvami in z dobrimi željami na vaši nadaljni poti.

Zahvaliti se vam moram za 50 dolarjev, ki sem jih opazil šele, ko sem se vrnil s snidenja z vami domov. Našel sem med drugimi kuvertami za razne misijonarje tudi kuverto zame in v njej 50 dolarjev! Moja iskrena zahvala!

Pri vaših novih znancih Koširjevih in Boltarjevih je vse kot po navadi. Morda bodo za Vnebohod prišli k meni na misijon, ker imamo dva praznika skupaj: državnega in cerkvenega. Drugače pa ni novega. Dela in letanja imam čez glavo. Zdaj gradim cerkev sv. Pija x. Pripravil sem tudi katehume za krst. Upal sem, da jih boste vi krstili ob obisku tukaj, pa ste mi tako hitro ušli... Vaše pismo z otoka Sv. Mavricija sem z veseljem in hvaležno prejel. Upam, da se vam je zdravje zboljšalo. Kar zasmilili ste se nam, ko smo videli, da niste ravno najbolj zdravi, ko ste bili med nami.

Kdaj nas spet obiščete? Drugič se boste že bolj znašli. Žal mi je, da nam je to pot prepozno došla brzojavka zmešala vse načrte.

Prav iskreno pozdravljeni! — p. Albin Kladnik FSC.

Tako smo spoznali že drugo potovanje č.g. Slapšaka k slovenskim misijonarjem. Čestitamo mu k takšnim doživetjem in se mu v imenu slovenske misijonske akcije zahvaljujemo za to ljubezen, ki jo izkazuje našim zastopnikom na misijonski fronti Kristusovi. In drznemo se ga vprašati: Kam pa prihodnje leto?...

Ciril Adoule, katoličan, ministrski predsednik Konga, pri slovesni maši zadušnici za pobitimi misijonarji.

S PODNOŽJA HIMALAJE

SLOVENSKE ŽRTVE ZA VZGOJO DOMAČE DUHOVŠČINE

Poroča KAREL WOLBANG C.M., Filadelfia, ZDA.

Sleherno verno slovensko srce radostno vzdrhti, ko med pošto, ki jo prejmeš, ugledaš novomašno povabilo. No, naš gospod Franc Starin bi kar malo daleč imel, če bi se vsakemu takšnemu vabilu hotel odzvati. Dolga leta je podpiral kar tri domače bogoslovce.

Kitajski novomašnik Janez Bosco Cheou S.D.B. ga je vabil na posvečenje v Messino, v Italiji, za junij 1959. Po ordinaciji je mladi duhovnik potoval iz Sicilije na prvo službeno mesto, k misijonarju Majcenu v Vietnam. Večkrat smo že čuli, kako uspešno tam orje ledino kot šolski svetnik v novi salezijanski postojanki. Celo malo arhitekta je že, saj nadarjenost za to umetnost je kazal že kot konvertit ob svojem mentorju msgr. Kerecu v Čaotungu. Naš dobrotnik gospod Starin pa na novo mašo ni šel. Pač pa je svojemu varovancu poslal dvesto dolarjev, da si je kupil fotografski aparat za ostro podobo in se v počitnicah izuri v svoji stroki v veliki salezijanski tiskarni v severni Italiji ter se tako usposobi za svoj bodoči tiskovni apostolat med mladino na Daljnem Vzhodu.

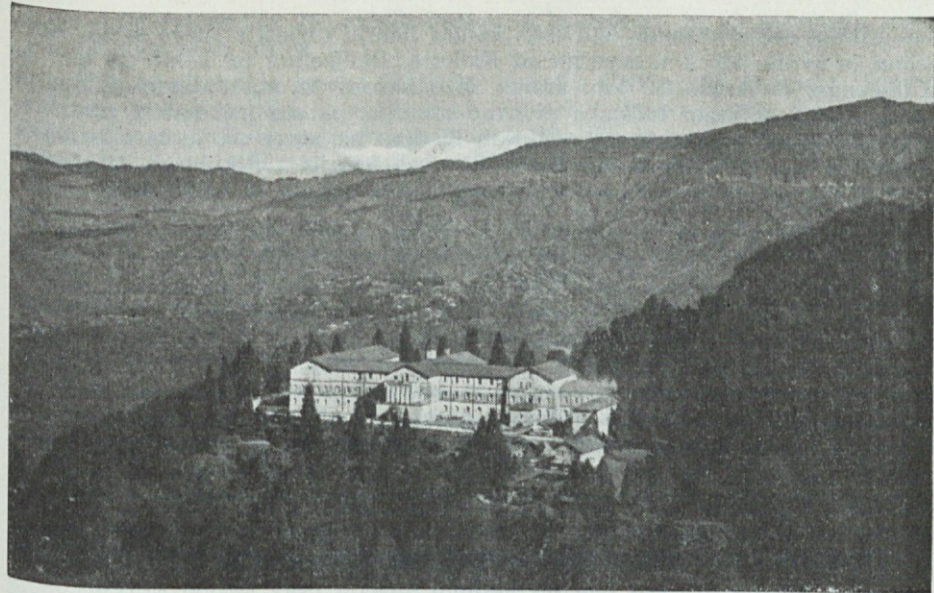
Lani, se pravi dve leti pozneje, je gospoda Franca Starina na novo mašo povabil njegov drugi vzdrževanec, prvi vietnamski salezijanski kandidat, Isidore Le Hüong. Tudi on je študiral v Italiji, potem ko je skončal študije na Filipinih. Po posvečenju se je vrnil v Vietnam, kjer z velikim uspehom deluje zdaj med rojaki, posebno med mladino. Je spiritual, pevovodja in profesor ne eni izmed mnogih šol sinov sv. Janeza Boska v Vietnamu.

Za veselo spremembo pa je gospod Starin prejel letos še tretje novomašno povabilo. Tokrat s podnožja himalajskih planin. Vabi ga njegov tretji vzdrževanec, indijski bogoslovec Alojzij Patricij Carvalho S.J. Povabilo se v prevodu glasi:

Aloysius Patrick Carvalho iz Družbe Jezusove srčno vabim gospoda Franca Starina na moje mašniško posvečenje, ki mi ga bo podelil prevzvišeni gospod Vivian Dyer, nadškof iz Kalkute, v ponedeljek 19. marca 1962 v kapeli Vnebovzetja, v St. Mary's College, v Kurseongu. Vabim ga tudi, da z menoj radosten in hvaležen sodaruje novc sveto mašo naslednji dan.

Četudi p. Carvalho S.J. kot bogoslovec ni smel biti v pretesnih stikih s svojim dobrotnikom — redovna pravila so stroga —, saj mu niti fotografije nikoli ni poslal, se mu je v obširnem pismu 19. decembra lani nadrobno predstavil. Vredno se nam zdi, da posamezne, zanimive odstavke tega pisma ponatisnemo v naši reviji in objavimo obenem fotografijo bogoslovca, v katerem je mladi duhovnik dokončal študije.

Spočetka se mladi jezuitski pater opraviči g. Starinu, da z lepo zamudo celega leta zdaj prvič piše, ker je komaj malo prej od svojega predstojnika

Jezuitsko bogoslovje v Kurseongu, 1600 m. visoko pod Himalajo, kjer so se na svoje misijonsko delovanje pripravljali skoraj vsi slovenski jezuitski misijonarji, preden so šli na delo in kjer študirajo tudi bogoslovci, ki jih vzdržujejo slovenski dobrotniki.

prejel potreben naslov in sporočilo, naj se zahvali dobrotniku za redno letno vzdrževalnino v znesku stopetdeset dolarjev.

„Naj Gospod blagoslovi vašo ljubeznivost,“ piše bogoslovec Carvalho, „in vse velike žrtve, ki ste jih vsa ta leta prinašali, da bi lahko gledali nekoč še enega vaših vzdrževancev, kako daruje večno daritev na božjem oltarju.“

Naj se vam na kratko predstavim. Pišem se Alojzij Carvalho. Portugalski priimek vam govori, da so moji starši iz bivše portugalske kolonije Goa, kjer je prebivalstvo do petdeset odstotkov katoliško. Rojen pa sem Indijec, v Kalkuti, tam sem se tudi šolal. Po študiju na Senior Cambridge in University Studies v St. Xavier's College v Kalkuti sem šel 1949. k jezuitom v kalkutsko provinco. Enajst let sem že z božjo pomočjo v Družbi Jezusovi. Po dveh letih noviciata, drugih dveh klasične in humanistične vzgoje, treh letih školastične filozofije, po enoletnem študiju bengalščine in dvoletni pripravi na poznejši profesorat, ko sem poučeval na gimnaziji, sem zdaj v drugem letu bogoslovja v St. Mary's College. Če je Bogu prav, bom marca prihodnjega leta 1962. posvečen v mašnika

Temule pismu prilagam fotografijo našega bogoslovja, da si boste vsaj predstavljali, kjer študiram. Naš kolegij ima že lepo starost triinšedemdesetih let. Leži ob Kurseongu, mesto v severni Bengaliji, na pobočju Himalaje. Kraj je kakih 1670 m. visoko, v zimskem času se mraz suče med 7 in 3° C. Na večini indijskih zemljevidov Kurseonga ni, našli pa boste na vsakem

Darjeeling, svetovnoznano letovišče, kamor hodijo turisti z vsega sveta. Kurseong je kakih 600 km. severno od Kalkute, Darjeeling pa kakih 25 km. od Kurseonga. Še kakih 50 km. zračne črte naprej pa sta državici Sikim in Butan, ki sicer nista indijsko državno ozemlje, pa sta pod našim protektoratom, posebno glede obrambe. Kakih 60 km. na sever pa je že tibetanska meja. Lani so približno v tem času bili rdeči Kitajci v Sikimu na tibetanski meji. Tibet so komunisti pred nekaj leti docela zasedli in podjarmili.

Na fotografiji so tudi nekateri s snegom pokriti himalajski vrhovi. Ob jasnih dnevih lahko s prostim očesom gledamo na Mount Everest. Od vznožja pa do vrha Darjeelinga, kakih 2000 m. visoko so pobočja posajena s čajem. Krog in krog nas sami čajevi nasadi, ki so bili prej last angleških podjetnikov s čajem. Zdaj so veliko teh nasadov pokupili Indijci, dasiravno so upravo v prenekaterem primeru pustili še vedno Angležem. Pred leti tu dejansko ni bilo žive duše. Angleži so začeli ta indijski predel naseljevati, malo da se umaknejo vroči soparici indijskih planjav, malo pa, da začno trgovati s čajem. Kmalu potem so začeli sem gor seliti delavce za obdelovanje čajnih nasadov. Delavne roke so prihajale zlasti iz sosednjega Nepala. Kjerkoli so danes tu gor kaki čajni nasadi, so v bližini tudi lične, majhne naselbine z Nepalci.

Tu in tam po teh naših gozdovih naleti človek med smrekami in cedrami, ki so glavna drevesa tod, na majhna naselja rodu Šerpa. Prvotno so ti ljudje, ki so znani po vsem svetu kot odlični gorski vodniki, živeli na podnožju Himalaje 2500 m visoko. A komaj je vlada začela uvajati rezervacije v nekaterih predelih pod to višino, so se Šerpa začeli počasi seliti v nižje ležeče gozdove in se udingjali pri državnih podjetjih kot gozdarji, za krčenje in čiščenje obširnih gozdnih predelov. Šerpa so po naravi močno, a zelo ubožno pleme. Lastnih domačij nimajo, razen tistega, kar jim oblast poskrbi. Ko počistijo en gozdni predel, se selijo drugam, kjer jim država spet oskrbi bivališča. Zemlje pa v očiščenih gozdnih predelih ne morejo kupiti, ker se vlada boji, da bi se za stalno naselili in se potem posvetili rajši kmetijstvu. Tako so Šerpa večni popotniki iz kraja v kraj...

Med Šerpa katoličani nismo kaj prida misijonarili. Zato je katoličanov med njimi le malo. Pač pa žanjejo veliko uspehov med njimi protestantje Škotskih misijonov (Scottish Mission), posebno v Kalimpongu, ki leži ob cesti kakih 50 km. pred tibetansko mejo. Tako je veliko Šerpov danes vernikov škotske Cerkve. Nekateri so celo zapustili dosedanje gozdno delo, si kupili zemljo in se naselili drugje za stalno kot kmetje. V svoji skupnosti imajo dobrega zdravnika, lasten sanatorij v Kalimpongu, gobavišče, poznane Dr. Grahamove zavode za osirotele fante in dekleta. Veliko vzgojno delo so tedaj med Šerpa opravili protestantje. A z nastopom indijske državne samostojnosti je začel protestantski vpliv pojemati. Celo precej svojih osnovnih šol so prepustili indijski vladi in odšli iz dežele.

Na teh višinah živi kakih 3000 katoliških Nepalcev. Od teh jih je približno 500 v Darjeelingu, v Kurseongu z okolico pa kakih 1500. Ostali tisoč je raztresen vseppek po širnem ozemlju tja do meje Sikima, Nepala in malega Butana.

Ta mala nepalska katoliška skupnost, ki so jo ponajveč vzgojili očetje Jezusovci in redovnice sv. Jožefa klunjskega, ima 1 nepalskega monsinjorja,

4 nepalske duhovnike, 10 laičnih bratov, 4 bogoslovce in 15 nepalskih sestra v redu klunijških sester.

V Darjeelingu je mnogo večji St. Joseph's College, ki ga vodijo jezuitje kot univerzo. Katoliški in nekatoliški Nepalci v vedno večjem številu študirajo na tem slovitom univerzitetnem kolegiju. To je prav gotovo dobro znamenje za dokaj lahkotni nepalski značaj, ki ga že po naravi prav nobena stvar ne skrbi.

Gotovo vas bo zanimalo, kakšne vere so ti Nepalci v hribih. V Neparu samem so ponajveč hinduisti. Po prihodu v Indijo in po neprestanem srečanju s Tibetanci po karavanskih poteh ter z Butanci so svoj hinduizem pomešali z budizmom. So pa po naravi silno pripravni za plemenito vzgojo in pouk. Zelo prijazni, pa tudi zelo lahkomišelní, kar njihovi nravnosti seveda ni ravno v korist. Le prevečkrat so tudi silno nestalni.

Moram končati, ker sem se preveč razpisal. Vesel bom, gospod Starin, če mi boste sami stavili kaka vprašanja. Tako bi vedel, kaj posebej vas iz misijonskega življenja zanima. Bog vam še enkrat povrne vse, kar ste mi dobrega storili.

Zagotavljam vas o svojih molitvah za vas, vašo družino in vse vaše drage. Naj izpolnim še prijetno dolžnost, da vam in vsem vašim zaželim srečen božič in vse blagoslove Kneza Miru v novem letu.

Iskreno vaš Aloysius Patrick Carvalho S.J.'

Novomašnik Alojzij Carvalho je bil torej posvečen nedaleč od Darjeelinge, kjer v prijetnem podnebju himalajskih višav goreče misijonarita slovenska misijonarja, jezuitska brata Janez Udovč in France Drobníč. Srečni smo, da je prav v njuni bližini dozorel indijski bogoslovec, ki mu je po strmi poti do oltarja velikodušno pomagal naš dobri tržiški rojak Franc Starin. Po svojem življenjskem trudu in ubijanju kot strojni inženir v Allentownu v Pensilvaniji, je v novi domovini docela sam ostal zvest čatoličan vse življenje. In ko je zaslutil večer svoje življenjske poti, si je v večnosti zagotovil spomenik iz dejavne in nesebične krščanske ljubezni s petnajstletno vzdrževalnino za tri domače bogoslovce v misijonih, ki so že vsi dosegli svoj duhovniški cilj. Kitajec Janez Bosko Čeou, Vietnamec Izidor Le Huong in Indijec Alojzij Carvalho S.J. pa dan na dan prepevajo svojemu nebeškemu Očetu slavo, ko dvigajo sveto Hostije in v pričo svojih rojakov darujejo Bogu tudi prošnje in želje svojih dobrotnikov. In kot pisec teh vrstic po prihodu iz Kitajske nisem nikdar pozabil ljubeznive pozornosti gospoda Franca Starina ob najinem prvem srečanju pri duhovni obnovi za rojake v Beltehemu v Pensilvaniji, tako tudi trije novomašniki, deležni tolikšne njegove dobrote in velikodušnosti ne bodo nikdar nehali hvaliti Boga za misijonsko ljubezen njegovega srca. V večnosti se bodo nekoč srečali — trije duhovniki in preprosta slovenska duša, ki je živela iz vere in s svojo plemenito žrtvijo Skrivnostnemu Kristusu pomogla do bujnejše rasti. S Horacijem pa bi gospod Fran Starin lahko že danes zaklical:

Non omnis moriar... Exegi monumentum aere perennius.

Ves umrl ne bom!... Postavil sem si pomnik, od broná bolj vekovit!

NA OBISKU PRI NAŠIH SOSEDIH

Piše mati KSAVERIJA LESJAK O.S.Urs, Afrika

Kot znano je 1954 nov zakon določil nove meje vzgoji šolske mladine. Po tem zakonu je morala angleščina tudi v višjih razredih odstopiti mesto domačemu jeziku tsoana, ki je nad 70 odstotkov materinščina naše mladine. Zdaj je učni jezik tudi v naši šoli. Sicer pa govore pri nas kar šest jezikov. Seveda je tsoana jezik skozi desetletja zaradi prisotnosti tujcev mnogo izgubil na svoji naravni lepoti in slikovitosti.

Nepričakovano so me za tri mesece poslali čez meje naše novorojene republike v Bedžuanalandijo, v domovino tsoanščine.

Bedžuanalandija leži med jugozapadno Afriko na zapadu in Transvaalom na vzhodu. Angleški protektorat zavzame v splošnem večino puščave Kalahari. Poletje je tu zelo vroče, zime pa lepe in tople. Ni pa prijeten prehod iz zimske v poletno dobo. Močna burja, ki nosi oblake prahu, tuli čez planjave od jutra v noč. Dežela je brez gora in gričev. Rastlinje je zelo borno, prav redka trava z nizkim trnjevim drevjem in grmičjem. Vode povsod manjka, ker je v deželi le nekaj prav kratkih rek. A še pri teh so struge polne edinole v deževni dobi, se pravi novembra in decembra, sicer pa docela suhe.

Dežela šteje krog 130 tisoč domačinov, ki se preživljajo z živinorejo in z bornim poljedelstvom. Pridelujejo koruzo in kaffir-coru, nekakšno žito, ki kljubuje tudi najhujši suši. Mlina ne poznajo. Ženski svet potrpežljivo tolče zrnje v posebnem lesenem koritu ali pa na gladem kamnu, da ga spremene v moko.

Bamangwato rod je še zelo, zelo primitiven. Dežela nima naravnega bogastva, zato tudi ni bilo napredka. Domačini niso navdušeni za trdo delo. Nič čudnega, če so vaške ceste in poti docela zanemarjene. Okrogle, nizke ilovnate kolibe, kjer žive, so enolične. Pokrivajo jih z vejami in s suho travo. V kolibi je samo en prostor, ki služi za sobo, kuhinjo in pritikline. Nima ne oken ne vrat. Vhod prekrijejo s kosom lesa, ki ga vsako jutro odstranijo. Z redkimi izjemami ne boš našel v teh kolibah prav nobene oprave, še klopi ne. Zvečer pogrnejo po golih tleh nekaj živalskih kož in to je potem ležišče, kamor leže vsa družina, drug ob drugem. Kot vsi zamorci, s katerimi sem skozi trideset let prihajala v stik, so tudi Bedžuanci ponosni na živino. Premoženje ocenjujejo po številu živine. Če bi bilo zadosti vode, bi postala Bedžuanalandija prav bogata živinorejska dežela. Na stotine goveje živine stalno pošiljajo v Lobatsi, kjer so v zadnjem času pozidali veliko klavnico, ki pripravlja meso za izvoz.

Domačini se dele po rodovih. Vsak rod ima poglavarja, čigar želje so podanikom ukaz. Najmogočnejši je Bamangwato rod. Njegov mladi bodoči poglavar, ki je bil pri ljudeh zelo priljubljen, je moral pred nekaj leti v izgnanstvo, ker se je poročil z neko Angležinjo, ko je študiral v Londonu. Njegov stric, ki je vladal v času nečakove odsotnosti, je bil glavni njegov protivnik. Ko pa je stric kmalu po tistem umrl, se je Seretsi Khama —tako

je ime mlademu princu— vrnil s svojo belo soprogo v domovino. Zdaj prestoluje v prestolnici Serove, kjer živi v lepi vili, ki jo je pozidal za svojo ženo Rut in tri otroke. Žena mu je desna roka in zelo veliko stori za socialni dvig teh ljudi. Ljudje pa jo kot odlično zakonsko ženo in mater visoko cenijo in zelo spoštujejo. Skoraj v vsaki hiši sem naletela na podobo poglavarjeve družine. Ljudje iskreno upajo, da bo Seretsi Khama prevzel vlado in bo njen prvi predsednik, ko bo Bedžuanalandija postala samostojna država.

Poglavarjeva sestra je poročena v Francistownu; je vzorna katoličanka. Mož ji je zgodaj umrl; zdaj samotari kot vdova. Ker se zaveda kraljevske krvi v sebi, ne pride v stik z navadnimi ljudmi, ki jo še vedno nazivljejo mofumahadi — kraljica. Sklenila sem, da jo obiščem.

Patricija ima lepo, v evropskem slogu zidano hišo s štirimi razsežnimi sobami in moderno kuhinjo. Zares vesela me je bila, ko sem prišla. Med dragocenostmi, ki jih hrani, mi je pokazala prelep žepni križev pot, osebni dar svetega očeta, ki ga zelo ceni. Pokazala mi je tudi veliko spalnico, po evropsko opremljeno. Namenjena je poglavarjevi družini, kadar pride k nji na obisk v Sterowe. Zelo ponosna je na svojo belo svakinjo. Ker sama nima vozila, ji misijonar ob nedeljah pošlje včasih svoj avtomobil in šoferja. Pri obhajilu je vsako nedeljo. Tudi njena nečakinja in nečak sta že katoličana.

Tole sliko je poslala misijonarka m. Ksaverija Lesjak O.S.U. mali misijonski sodelavki Eleonori Petkovšek, katera je darovala za krst male deklice na levi, tudi Eleonore.

Življenje je v tej deželi v kulturnem pogledu izredno zaostalo. Mrtve pokopavajo kar brez krste. Snaga jim je španska vas. V celi vasi nisem našla niti enega stranišča... Nravno življenje je silno nizko. Naglavni vzrok temu je njihov način življenja. Bedžuanci imajo navadno tri domove. Prvi je v vasi, kjer žive družine na poglavarjevo željo. Drugi precej proč, kjer se pase živina. Tja pošiljajo deset do dvanajst let stare fantiče, da se izuče za pastirje. Ti si sami postavijo kolibe, žive ob mleku in mesu in so skoraj samostojni. Nekateri si najamejo služabnike iz rodu Hotentotov in Bušmanov, ki žive v puščavi. Bamangwati prav na ta dva rodova zro kot na sužnje, ki so daleč za njihovo kulturo... Ko se začne deževna doba, navadno oktobra ali novembra, pošljejo poglavarji ljudem svoje ukaze, da morajo začeti z oranjem. Vsi brž ubogajo. Starši z otroki vred zapuste domove in odidejo na polja, ki so daleč v stran. Vsak od njih ima kos lastne zemlje, poglavarjev dar. Tam si postavijo spet kolibe in žive tam do žetve. Ko sta žito in koruza v vrečah, se spet vračajo domov, navadno junija meseca. Tako seveda traja skupno družinsko življenje navadno le tri do štiri mesece vsako leto. Ko so starši odsotni, ostanejo otroci, ki že hodijo v šolo, sami doma kot gospodarji in počenjajo po mili volji, kar se jim zljubi, saj ni nikogar, ki bi jih nadziral. Tu in tam jih prepuste varstvu stare matere, ki pa je spet tako stara, da nima prav nobenega vpliva nanje. Upajo, da bo boljše, ko bo dežela samostojna in bodo poglavarji izgubili svojo tako globoko zakoreninjeno moč.

Solstvo je daleč za onim v Južnoafriški uniji. Nad polovico učiteljev sploh nima potrebnih zrelostnih izpitov. Na mnoge učitelje sem naletela, ki imajo le 6 razredov osnovnice... Tudi še ni šolske obveznosti zo otroke.

V južnem delu dežele so dolga leta misijonarili nemški misijonarji iz kimberleyske škofije. A delokrog, ki so jim ga predstojniki odločili, je bil preobsežen, zato posebnega duhovnega napredka v teh misijonih ni bilo. Na severu so nekaj časa misijonarili jezuitje iz Rodezije in maryknollski misijonarji iz Natala. A noben od teh se ni za stalno naselil v deželi. Hodili so sem le na obisk. Pred desetimi leti pa je Sveta stolica prepustila našo deželo irskim pasionistom. S svežo misijonsko gorečnostjo netijo zdaj plamen evangelija po teh krajih. Angleški in ameriški katoličani jih gmotno podpirajo. Misijonstvo tod res lepo uspeva, zlasti še, odkar so se tu naselile tudi misijonske sestre istega reda pasionistov, ki so se predvsem posvetile vzgoji. Pričele so najprej na jugu, zdaj pa že prodirajo proti središču dežele. Lani so začeli z misijonom v prestolnici Serowe, letos pa že zidajo cerkev tam. Pomagajo pa tudi v bolnišnicah, kjer jih država plačuje.

Ko sem bila na obisku v prestolnici, sem stanovala pri pasionistkah. Ker niso imele nobene proste sobe, mi je gospod prelat odstopil svojo pisarno. Prav tiste dni, ko sem se mudila pri njih, je monsignor prejel pismo nekega poglavarja, v katerem ga zamorski veljak prosi, naj jim pošlje duhovnika, ker žele on in njegovi podaniki sprejeti katoliško vero. V pismu je dejal, da „do danes še ni bilo k nam nikogar, da bi nam govoril o Bogu“.

Moderna prevozna sredstva so misijonarju v veliko pomoč. Z avionom lahko potujejo znanilci blagovesti prav v osrčje puščave Kalahari. Tod sicer ne živi veliko ljudi, a vendar tudi tem nudijo možnost, da bi našli pravo pot v večno domovino.

NA SLONOKOŠČENI OBALI

Misijonsko delo na Slonokoščeni obali se je začelo šele pred 65 leti. Res je, da je nekaj kapucinov šlo v Alsinio že leta 1637. Petdeset let pozneje se je nastanil ravno tam nek dominikanec. L. 1884 je dospel v Gran Bassam kot tudi v Alsinio Msgr. Barron s številnimi misijonarji. Vsi ti podvigi so bili obsojeni na hitro smrt. Največji sovražnik je bilo podnebje. Nagajali so jim pa tudi tisti, ki bi jim morali pomagati.

Junaška doba

L. 1893 so Francozi dali Slonokoščeni obali neke vrste samoupravo. Njen prvi načelnik je bil raziskovalec Bringer. Čeprav je bil po veri protestant, je prosil misijonarje lionske družbe, naj mu pomagajo dvigniti deželo. L. 1895 sta prišla prva misijonarja Hamard in Bonhome. Prvi se je nastanil v Gran Bassamu, drugi pa v Memmi. Začela sta z majhnimi šolami. L. 1897 se spreobračanje zares začne. Središč je bilo pet. L. 1899 so prišle tudi prve misijonarke iz družbe naše Gospe apostolov.

Bassam, prestolnica Slonokoščene obale je kmalu zahtevala prve žrtve. Od 13. do 24. maja 1990 je malarija pobrala štiri misijonarje. V 11 dneh je misijon izgubil štiri najboljše delavce. Deset let pozneje so na isti misijonski postaji umrli trije misijonarji, l. 1902 štirje, in še štirje l. 1903. Celo civilne oblasti so se začele zanimati za slučaj. Saj je v trinajstih letih umrlo na isti postaji petnajst misijonarjev. Zahtevale so, da se misijonska postaja, ki je bila "prenasičena" z bacili rumene mrzlice, zažge. Misijonarji so tako prišli ob vse. Preselili so se v drugo hišo, kjer so nadaljevali z delom. Od leta 1903 do 1907 je veri sovražna politika v Franciji začela plivkati tudi v kolonije in seveda na Slonokoščeno obalo. Vlada, ki je dotlej misijonarjem pomagala pri vzdrževanju šol, jim je odvzela podporo. Zahtevala je celo, naj prenehajo z misijonskim delom.

Nek star misijonar je še pred par leti pripovedoval, kaj je doživel v tistih težkih časih v začetku 20. stoletja. Nek francoski uradnik je tako sovražil kristjane, da ni pustil pri miru nobenega črnca, ki je nosil na vratu križ ali svetinjo. Nekatere je prisilil, da so se spustili na vse štiri in grizli travo. Za njega je bil vsak kristjan „živinče“, ki bi se moralo hraniti kot živali. Počasi pa je verska gonja pojenjala. Misijonarji so opustili poučevanje v šolah in se izključno posvetili oznanjanju evangelija. Nove postaje so se ustanovljale in delo je toliko napredovalo, da je leta 1912 Sveta stolica ustanovila apostolski vikarijat "Slonokoščena obala" in pa apostolsko prefekturo v Korhego, ki je danes škofija Kotiola.

Zetev se začne

Čeprav je moralo leta 1914 oditi precej misijonarjev na fronto, so pa preostali začutili, da je prišla "odjuga". Številni črnci so se pripravljali za krst, ceze vasi so hotele postati krščanske. Maloštevilni misijonarji so preišljevali, kaj naj bi napravili. Sami niso mogli iti povsod, kamor so jih klicali. Odločili so, da bodo pripravili številne katehiste, ki naj bi jim pomagali.

Ko so se po končani vojni 1914-1918 misijonarji vrnili in so še novi prišli pomagat, so mogli raztegniti misijonsko delo na vso deželo. Dotlej so se le bolj obale držali, za notranjost pa niso imeli osebja. V dobrih 20 letih so odprli nad 40 misijonskih postaj in na vseh je bilo veliko življenja.

Kar so toliko časa želeli, se jim je izpolnilo leta 1936. Blagoslovili so prvo malo semenišče za vzgojo domačih duhovnikov. Par let pozneje so odprli še eno. Leta 1960 so dokončali dve mali semenišči, tako da ima Slonokoščena obala kar štiri mala semenišča in eno veliko, ki je sprejelo prve semeniščnike leta 1959.

Prvi domači duhovnik je bil posvečen leta 1934. Do danes je vseh domačih duhovnikov 32. V bodoče bodo redno vsako leto duhovniške ordinacije.

Tudi redovnice naše Gospe apostolov so lepo napredovale. Leta 1960 so vodile eno srednjo šolo, eno trgovsko in eno gospodinjsko, ljudskih pa 26. Imajo dve bolnišnici, 8 dispanzerjev, dve zavetišči za gobavce in pa novicijat za domače kandidatkinje v Mososu.

V vseh katoliških osnovnih šolah je 60.219 otrok, v srednjih pa 1.460 fantov in deklet. V šolah pomagajo zadnja leta asuncionisti in bratje presvetega Srca.

Prvi domači nadškof

Leta 1955 je bila tudi na Slonokoščeni obali uvedena redna cerkvena uprava. Nadškofje in škofje so prevzeli mesta apostolskih vikarjev in prefektov. Je ena nadškofija in štiri škofije. Za nadškofa v glavnem mestu Abidjanu je bil imenovan Francy Boivin.

Število krščenih je že prekoračilo 300.000. Največ jih je v nadškofiji Abidjan. Kar je za te katoličane pohvalno, je njih apostolsko sodelovanje. Veliko pomagajo misijonarjem pri spreobračanju sonarodnjakov.

Danes je na Slonokoščeni obali žetev tako obilna, da bi ta pokrajina potrebovala mnogo več misijonarjev in zlasti še domačih duhovnikov, katerim bodo tuji misijonarji prej ali slej prepustili skrb za tamkajšnje Cerkev. Misijonarji afriške misijonske družbe so potrkali na mnogo vrat, zlasti še, ker jim zadnja leta v Franciji manjka poklicev. Prišli so frančiškani, evdisti, benediktinci in še več drugih redovnikov. Šlo je pa tja tudi 10 škofijskih duhovnikov, ki so jih Slonokoščeni obali odstopili francoski škofje. Počasi je namreč začela prodirati misel, da morajo škofje, ki imajo dosti škofijskih duhovnikov, misliti tudi na misijonske dežele. Na Slonokoščeno obalo pa gredo tudi svetni misijonarji. Domačine uče poljedelstva, kot bolničarji pomagajo v bolnišnicah, če niso tudi sami zdravniki. Danes manjkajo zlasti te vrste misijonarji. Komunisti pošiljajo svoje tehnike na vse kraje. Katoličani pa še ne razumejo, da bi morali tudi katoliški tehniki sodelovati pri zasajanju Cerkve božje.

Slonokoščena obala je že doživela to, kar žele vsi, ki razumejo misijonske napore Cerkve. Dne 23. aprila 1960 je papež Janez XXIII. imenoval za nadškofa v Abidjanu domačega duhovnika Bernarda Yago. Njegov predhodnik Msgr. Boivin je odstopil. Cerkev čedalje bolj pogosto prosi tuje škofo, naj odstopijo svoja mesta, kadar so med domačo duhovščino sposobni kandidatje, tem. Bernarda Yago je posvetil sam papež dne 8. maja 1960. Nekaj mesecev pozneje je bil slovesno umeščen kot prvi črni nadškof Slonokoščene obale.

Stanko Boljka C. M.

PROTESTANTI O MISIJONSTVU

NA EKUMENSKEM SVETU KRŠČANSKIH CERKVA

Lani je od 8. novembra do 6. decembra v New Delhi, prestolnici Indije zasedal Ekumenski svet krščanskih Cerkv. Protestantске Cerkve so imele poseben Mednarodni misijonski svet, ki je bil na zborovanju v New Delhi vključen v ta Ekumenski svet krščanskih Cerkv. Mnogi voditelji misijonskega gibanja ta korak z veseljem pozdravljajo. Dejstvo, da so v Ekumenski svet sprejeli misijonski odbor, dokazuje, kako se protestantski svet zaveda, da je zveza med Cerkvijo in misijoni nujna.

Po vstopu Mednarodnega misijonskega sveta v Ekumenski svet krščanskih Cerkv so objavili vodilna načela, ki naj posledaj usmerjajo njihovo misijonsko delovanje. Tako pravijo:

„Povezanost Misijonskega sveta z Ekumenskim ustvarja nov organizem za posvet in delovanje. Misijonsko delo si je s tem postavilo temelje, ki so za drugo polovico 20. stoletja potrebni. V tem vidimo božjo roko, ki nas vodi v novo življenjsko obdobje Cerkv v misijonih. Enako pa je v tem tudi dokaz, da misijonske odgovornosti ne moremo ločiti od živosti drugih vej cerkvenega delovanja. Misijonsko poslanstvo je po svem svetu eno samo, kakor je tudi nauk Cerkve samo eden za ves svet. Tisti, ki so pred nami delali v misijonih, so nam utrli pot do tega spoznanja. Vsaka verska občina je bistveni del tega poslanstva, ker je odgovorna, da se Kristusov nauk razširi po vsem svetu. V Ekumenskem svetu mora zaživeti ta zavest o stalnem naporu misijonov in ne sme več zamreti. Ko smo se vključili v Ekumenski svet, so Cerkve s tem postavile misijonsko gibanje v središče vsega svojega delovanja. Misijonska akcija pa se je s tem obvezala, da bo svoje delovanje pojmovala občestveno: sprejela bo spoznanja, ki ji jih bo Bog s tem v zvezi naklonil. Misijonska akcija še ni na koncu, marveč se razteza na vedno širša področja. Podaja se zdaj na področje, ki je še drznejše. Ko se potegujemo za utrditev vezi med krščanskimi Cerkvami, ne smemo pozabljati, da sta dve tretjini človeštva še v verigah poganstva. Mi pač nimamo večje pravice do Kristusa kot drugi. Ekumenski svet pa mora v tej novi obliki Cerkvam pri delu za misijone pomagati.“

Na kongresu v New Delhiju so določili tudi posebno komisijo, ki bo skrbela za misijone in širjenje evangelija. Komisija ima predvsem te naloge:

1. Truditi se mora, da se bodo različne Cerkve stalno zavedale, da je njihova naloga moliti za misijonsko in evangeljsko delovanje.
2. Cerkve mora ta komisija stalno opozarjati na obseg in način evangeljskih dolžnosti in pri vernikih poglobljati razumevanje za misijonske naloge.
3. Navajati mora vernike k proučevanju misijonskih nalog na biblični teološki podlagi; razlagati naloge Cerkv na misijonskem področju in pojasnjevati vsa vprašanja, ki so v zvezi s širjenjem evangelija po svetu.

4. Med posameznimi Cerkvami in krščanskimi organizacijami naj po-
spešuje večje sodelovanje, da se delo za oznanjanje evangelija po svetu
vzporedi.

5. Naj okrepi delo za misijone v okviru Ekumenskega sveta krščanskih
Cerkvá.

6. Sodeluje naj pri ohranjanju in brambi svobode vesti in veroizpovedi,
kot je to Ekumenski svet določil.

7. Svetovni misijonski svet naj sodeluje z vsemi vejami Ekumenskega
sveta krščanskih Cerkvá.

8. Kjer Ekumenski svet ne more izdati potrebnih ukrepov, bo Misijonski
svet pomagal pri uresničevanju zastavljenih ciljev.

Posebna komisija, ki so jo izbrali na kongresu v New Delhiju, je izdelala
podroben načrt za enotno misijonsko delovanje. Tako pač zahtevajo novi časi
novo razdelitev sil in posameznih področij. Razdelitev misijonskih sil je v
velikem nasprotju z močjo posameznih Cerkvá, ki so v Ekumenskem svetu
zastopane. Zgodi se, da ima ena misijonska pokrajina vsega dovolj in se lahko
lepo razvija, medtem ko je sosednja v zadregi in se mora boriti z velikimi
težavami. Posamezne Cerkve in misijonske družbe morajo zato proučiti vse
pogoje in možnosti za skupno misijonsko akcijo. To pa bo vodilo do skupnih
posvetov različnih misijonskih družb.

Uvajanje novega reda v misijonsko akcijo nakazuje tudi novo pojmovanje
verskega življenja. Ekumenski svet krščanskih Cerkvá namreč neprestano
poudarja, da je „Cerkev misijon“ in da sta „Cerkev in misijoni“ dve strani
ene in iste resničnosti. Protestantki teolog Emil Brunner je zapisal: „Cerkev
se ohranja z misijoni, kakor se ogenj razživilja v izgorevanju.“ Nizozemski
misionolog Hoekendijk pa pravi, da je Cerkev res Cerkev samo, kadar ozna-
nja svetu božjo besedo. Cerkev in misijonstvo sta različni besedi za isti
pojem in „prišel bo čas, ko bo Cerkev lahko v celoti izpolnjevala svoje po-
slanstvo“. In protestantski škof Leslie Nebegin je isto misel takole povedal:
„Vsa Cerkev z enim edinim evangelijem za rešenje vsega sveta.“

Kongres v New Delhiju prosi v sklepnih resolucijah vse Cerkve, naj
skupno molijo k Svetemu Duhu, da bi bili vsi vredni pričevalci Kristusovi
pred svojimi bližnjimi in pred vsemi narodi.

Škof Newbegin, ki je prevzel vodstvo novega misijonskega odseka Eku-
menskega sveta krščanskih Cerkvá, je dal naslednje smernice sodobne-
mu protestantskemu misijonskemu gibanju: „Izhodišče je danes povsod tam,
kjer je Cerkev; cilj pa tam, kjer so ljudje, ki Kristusa ne poznajo. Krščan-
stva ne moremo več zemljepisno omejiti... Misijoni bodo odslej pri Eku-
nskem svetu krščanskih Cerkvá stalno na dnevnem redu, delovanje 'mladih
Cerkvá' se bo razširilo, proučevali bodo življenje Cerkve v davnih časih in
v starem svetu. Vse te študije pa bodo privabile še več misijonarjev, ki bodo
poznali uspehe, poraze in težave „starih Cerkvá“. Ta spoznanja pa jih bodo
privedla do sklepa, da bodo poslale misijonarje v Evropo in v Ameriko,
da bi poganske množice teh dveh kontinentov spet sprejele pričevanje Cerkve
in se predale evangeljskim resnicam.“

R. J.

Banana

V Londonu smo. Ubijamo se z angleščino. Za nas Španke je trda. Saj nikoli ne veš, kako bo treba zaviti usta in jezik, da bo beseda vsaj približno prav izgovorjena. Z nami so misijonarke, ki so že odložile sejalnico in srp. Ta leta življenja, ki jim še ostanejo po tolikem trudu in delu, bodo porabile, da bodo nove misijonarke učile tujih jezikov. Pa ne samo jezikov, marveč tudi življenja v misijonih. Prav zraven mene je učiteljica. Dva in dvajset let je bila v Keniji; silno veliko ve. Od časa do časa jo prosimo: „Povejte nam kaj, kar ste doživeli.“ Lepi, mirni obraz se razživi; čutimo, da brska po spominih, po veselih in žalostnih, ki so se v dolgih letih nabrali. Nenadoma pa ji pogled obstoji na košarici banan, ki nam jih je nekdo podaril. Povedala nam bo zgodbo o banani, se je odločila stara misijonarka.

„Ko so pred leti Mau-Mau prekučarili in pobijali Evropejce po Keniji, tudi misijonarji nismo bili varni pred njimi. Na naši misijonski postaji nismo mogle imeti kar naprej straže, zato smo bile vedno v strahu, da se nam kaj ne pripeti. In so neke noči prišli! Spale smo že. Seveda smo bile brž pokonci. Nekatere, ki so hišo boljše poznale, so ušle skozi stranska vrata v temo, nekatere spet pa so se tako prestrašile, da se niti ganiti niso mogle. Gledati so morale, kako so sestrške stvari, zlasti zaloge hrane izginjale v vrečah, ki so jih goščarji prinesli s seboj. Verjetno bi nič hujšega ne bilo, če bi ena od sester ne prepoznala poveljnika. Bil je eden njenih bivših učencev na misijonski postaji. Seveda pred več kot trideset leti. Hodil je v misijonsko šolo, a se ni dal krstiti. Sestra je upala, da bo zdaj rešila sebe, sosesre in imetje. Poklicala je poveljnika po imenu in si s tem podpisala smrtno obsodbo. Ko je namreč ravolucionar čul svoje ime, je vedel, da ga prav lahko ovadijo na policiji. Zato je na mestu usmrtil ne le svojo bivšo učiteljico, ampak še dve drugi redovnici. Me, ki smo se rešile, smo na vso moč tekle do najbližje orožniške postaje. Policija je res vsaj nekatere morilce prijela, med njimi tudi poveljnika. Obsodili so ga na smrt. A izvršitev obsodbe so morali večkrat odložiti. Vse sestre smo se spravile nad Boga in prosile za spreobrnjenje našega bivšega učenca. Dan na dan so se pred Najsvetejšim vrstile, le po dve sta ostali pri običajnem delu. Z veliko težavo sva dve sestri dosegli razgovor z na smrt obsojenim. Ko naju je zagledal, se je očitno razveselil. Vsaj besedico tolažbe mu bova prinesle, si je najbrže mislil. V bolnišnici je bil, skozi okno pa je lahko videl vislice na bolniškem vrtu... Ko smo se pogovarjali, se je za trenutek ustavil na mojem licu in rekel: 'Sestra, spominjam se vas. Bili ste tako dobri z menoj. Nekoč ste mi pedarili banano...' Odgovorila sem mu, da sem zdaj prišla z boljšim darom. Rada bi mu nebasa odprla... Za trenutek se je obnavljal. Nato pa je prisluhnil, ko sva mu začele govoriti o Bogu, o svetu, ki ga čaka za vislicami. Dan za dnem sva zdaj hodili k njemu in ga učili. Kako se je spremenil: kako lačen je bil in žejen božje besede! Smrt se mu ni zdela več tako strašna. Misijonar ga je krstil in po krstu je ostal tako miren, da smo bile vse sestre prevzete. Nekaj dni pred smrtjo je prosil, naj mu dajmo pero in papir. Pisal je nekakšno oporoko za svojo ženo in otroke. Prosil jih je, naj mu izpolnijo poslednjo željo: čimprej naj gredo na misijonsko postajo in se dajo poučiti o veri...“

Sestra je končala svoje pripovedovanje: „Tista banana, ki sem jo pred mnogimi leti poklonila desetletnemu fantiču, je rešila njegovo dušo...“

Me, ki smo zrle na košarico z bananami, se je skoraj dotakniti nismo upale. Saj je ena iz njihove „družine“ služila Bogu, da je po dobrem človeku na grešno dušo izlil svojo dobroto.

Misijonarka

naši misijonarji pišejo...

JAPONSKA

Po dolgem času smo prejeli pismo usmiljenke s. KATARINE JANČAR z Japonskega, ki 8. junija letos poroča uredniku „Kat. misijonov“ tudi tole:

„Lepo se vam zahvaljujem za vso pozornost, ki sem je od vaše strani deležna že ves čas mojega misijonskega delovanja, to je skoraj že devetindvajset let. Mislim, da ste bili še bogoslovec, ko ste mi že pisali in pošiljali pomoč. Nebeški Oče in Brezmadežna naj vam vse stotero povrneta!

Tukaj je vse po navadi. Preteklo jesen smo imeli pa tak ciklon, kot ga hujšega nihče tu ne pomni. Pred desetimi leti smo že doživeli enega, ki nam je napravil precej škode, ko je odnesel streho in razbil okna. Ta pa je bil še hujši. Divjal je od poldne do štirih popoldne, razkrival strehe, pobijal okna in vmes zalival z obilno ploho. Strašno je bilo, vse je ležalo križem po tleh in malokaj je bilo še celo in uporabno. Reševati nismo mogli drugega kot sami sebe: stisnili smo se v pritličju za težkimi železnimi vrati. Še Japonci, ki so vajeni tajfunov in potresov, so bili to pot vsi preplašeni.

Misijonske ustanove čutijo vedno bolj neko novo težavo: zelo težko je dobiti prepotrebno dobro osebje za bolnišnice, šole in druge socialne ustanove. Manjka pravega duha. Pri nas se sicer ne moremo pritoževati. Meseca maja se je mnogo tuberkuloznih bolnikov udele-

ževalo naše šmarnične pobožnosti, čeprav so zvečine še pogani. Lepo so se priklanjali, pripogibali koleno pred Najsvetejšim in molili kakor so pač videli katoličane. Za sklep šmarnic je imel naš kaplan zanje posebno pobožnost: pridigo in blagoslov. Bog jim daj vsaj za zadnjo uro milost svetega krsta! Japonci se zelo težko spreobrnejo. V bolnišnici za tuberkulozne imamo težkobolnega pogana. Njegov sin je že starejši katoliški duhovnik in zelo goreč. Očeta hodi vsak večer obiskovat. Pa ta o krstu neče prav nič slišati...

Še enkrat se zahvalim vam in vsem dragim rojakom za vso naklonjenost in vas vse lepo pozdravljam!“

FORMOZA

Č. g. K. Wolbangu C.M. se je oglasil misijonski zdravnik dr. JANEZ JANEŽ sredi aprila letos:

„Prejel sem pet slovenskih plošč in se vam prav lepo zanje zahvalim, kajti zelo so mi všeč. Prosim lepo, da se v mojem imenu zahvalite podjetju Slovenia Records.“

Msgr. Lo Kvang, s katerim ste se vi srečali v Rimu na kitajskem poslaništvu, preden ste odšli na Kitajsko, je sedaj tu na našem otoku škof v Tainanu. Kot škof še ni obiskal naše bolnišnice, a pred nekaj leti je spremljal kardinala Tiena iz Evrope na Formozo, pa sta se ustavila pri nas za deset dni na počitnice.

Sem zelo zaposlen in celo ob nedeljah nikamor ne grem, ker je vedno polno najnujnih primerov in se ne smem oddaljiti. Na drugi strani pa sem vedno tudi tako zdelan, da sem kar zadovoljen, če ob nedeljah najdem v sobi kako uro počitka. V našo bolnišnico pride tudi mnogo misijonarjev na zdravljenje, vsaj kakih dvesto sem jih že tu operiral. Bili so vseh narodnosti in družb; največ je bilo jezuitov, precej frančiškanov, maryknollcev, dominikancev, betlehemcev itd. Tudi nekaj škofov sem že imel pod nožem... Prav lepo pozdravljeni!"

HONG-KONG

Iz Hong-konga je pisal g. STANKO PAVLIN odborniku vikarijskega misijonskega krožka v Slovenski vasi v Lanusu, g. Stanku Jemcu in uredniku č.g. Ladislavu Lenčku C.M. Iz obeh pisem povzemamo:

„Prejel sem vaše lepo pisemce in vaš dar. Tu prilagam slike novokrščencev, ki so prejeli zakrament prerojenja na praznik sv. Antona, patrona naše fare. Prav lepa hvala za vse novice in vesti o lepo organiziranem misijonskem delu v vaši slovenski vasi v Argentini. Če bi vas zanimal kak magnetofonski trak, na katerega bi posnel petje naših gencev, mi sporočite, da vam ga pošljem. Morda bi vam prav prišel za kako misijonsko akademijo.

Tu misijonsko delo še precej napreduje. Letos smo imeli veliko krstov, veliko pa se jih na krst še pripravlja. Tudi to je sad vaših molitev in sodelovanja! Le še naprej molite! Če bi me vprašali, če je delo spreobračanja in pridobivanja za krst lahko ali težko, bi vam odgovoril: Veliko jih začne s pripravo, a malo jih srečno konča, ker ne vztrajajo do konca. Največ jih popusti zaradi nemajhnih zahtev naše vere. Mi pa tudi moramo po drugi strani gledati, da ne bodo naše vere sprejemali samo zato, ker bi potem bolj zanesljivo prišli k nam v šolo ali ker bi tako lažje dobili boljšo službo. Naše katoliške šole in nji-

hovi absolventje imajo v Hongkongu zelo velik ugled. Kdor ima priporočilno pismo kakega misijonarja, tudi veliko lažje dobi službo pri državnih uradih ali pri zasebnikih. Zato pa tudi zahtevamo precej dolgo pripravo in precejšnjo preskušnjo ter veliko znanja o veri, preden koga krstimo!

Šolsko leto bomo pričeli 8. julija; potem bodo letne duhovne vaje in kratke počitnice. Priporočam se v molitev, posebno 29. junija, ko obhajam desetletnico nove maše. Ta dan se vas bom še posebej spomnil, vas in vseh misijonskih prijateljev!"

Prejeli smo prvo pismo in fotografijo nove slovenske misijonske sestre ERNESTE KOSOVEL, iz družbe kanosijank, ki ji pripada tudi znana misijonarka s. Anica Miklavčič na Japonskem. Sestra Kosovelova že kaki dve leti misijonari v Hongkongu. Uredniku „Kat. misijonov“ piše zdaj tele prijazne vrstice:

Kitajski begunčki pri igri.

S. Ernesta Kosovel v družbi z dvema strežnicama na strehi njih bolnice

„Oprostite, da se vam nisem že prej zahvalila za poslano knjigo ‘Pred vrati pekla’, ki mi je dala veliko pobude za še bolj goreče molitve za vse, ki trpe stisko, pa tudi za vse, ki jih trpinčijo.

Včeraj sta me obiskala čč.gg. Jožef Geder in Stanko Pavlin, ki delata tu v Hong-kongu, in sta mi prinesla vaš misijonski dar. Vesela sem bila njunega poseta, kot bi me obiskal rodni brat. Bog naj stotero poplača vam in vsem, ki žrtvujejo za misijone! Hvala vam tudi za Kat. misijone, ki jih zelo rada berem. Kitajci, ki prebijejo v naši bolnišnici poslednje dneve življenja in spoznajo dobrega Boga ter postanejo otroci svete Cerkve, gotovo potem v nebesih za vas Boga prosijo.

Pošiljam vam svojo sliko; sem v družbi dveh naših kitajskih pomočnic. V o-

zadju pod nami je hongkonška katedrala.“

VIETNAM

Iz Thu Duca je poslal vrsto slik misijonar g. ANDREJ MAJCEN SDB. K slikam dodaja tudi tele pripombe:

„Prejel sem knjigo Branka Bohinca ‘Pred vrati pekla’ Najlepša hvala! Dala mi je priložnost, da sem ob branju razmišljal tudi o lastnem preteklem trpljenju dveh let pod komunisti na Kitajskem.

Tudi vam pošiljam nekaj slik o delovanju dveh podpirancev vaše akcije za vzdrževanje domačih bogoslovcev. To sta duhovnika John Bosco Cheon in Izidor Le Huong. Prvi je Kitajec, drugi pa Vietnamec. Oba sedaj delujeta tu v Vietnamu med ubogo in revno mladino. Gotovo bodo dobrotniki, ki so ju podpirali, veseli njunega krasnega dela.

Z obema smo zelo zadovoljni. Jaz imam novince na skrbi. Letos imamo že drugo skupino, dočim je prva že v Hongkongu na študiju filozofije. Priporočam vse te vašim svetim molitvam, pa tudi ves drugi naš naraščaj, ki ga imamo precej, da vsaj najboljši vztrajajo do konca in postanejo naši zvesti sodelavci. Imamo okoli 150 aspirantov za duhovništvo, kakih 40 aspirantov-rokodelcev, za brate laike, in 11 novincev, ki so že stopili v družbo.

Živimo v deželi, ki je v neprestani vojni. Kljub vsemu pa mirno in lepo nadaljujemo z misijonskim delom.

Prav lepo pozdravljam dragega g. Wolbanga, vse dobrotnike, posebno pa g. Starina, ki je oba tako lepo delujoča mlada misijonarja v času njihovih študijev v bogoslovju v Italiji vzdrževal s svojimi velikodušnimi darovi.

JAVA

Iz več pisem, ki jih je v teku več mesecev pisala č. g. Wolbangu M. DEODATA HOČEVAR O.S.U., povzemamo sledeče zanimivosti za naše drage bralce:

„V imenu misijona in zlasti osebno se vam iskreno zahvalim za vse, kar storite za nas s tako ljubeznijo. Naj Vam Gospod zlasti stotero poplača Vaš trud za nabavo razmnoževalnega stroja za našo šolo, ki ga tako z veseljem pričakujemo, ker nam bo olajšal delo. Posebna hvala tudi ge. Frančiški Marolt, kateri sem tudi pisala pismo.

Nahajamo se na precej nemirnem otočju, a me mirno nadaljujemo naše delo z zaupanjem, da se bo vse lepo uredilo. Ker ni svobode tiska, prav za prav ne vemo, kaj se dogaja ali pripravlja. Zveze z Nizozemsko so pretrgane. Misijonarij zaenkrat lahko nadaljujemo svoje delo, in to je za nas glavno.

Naša generalna predstojnica je na vizitaciji v Ameriki že od avgusta 1961. Tam imajo štiri velike province, celo postojanke na Alaski. Ne vem, če bo šla tudi v Južno Ameriko. Pač pa so nam pisali iz Rima, da namerava naša vrhovna predstojnica obiskati tudi Indonezijo.

Za božič smo imeli v katedrali 17 krstov, kar je za Djakarto kar lepo. Seveda v srednji Javi je misijonsko delo veliko lažje, saj je bilo samo v kratkem krščenih 250.

Zelo bi vam bila hvaležna, ako bi mi poslali imena najboljših duhovnih knjig, ki so izšle v zadnjih letih v vaši deželi. Pripravljam namreč za krst nekega Kitajca, ki bi rad kupil kaj dobrih religioznih knjig.

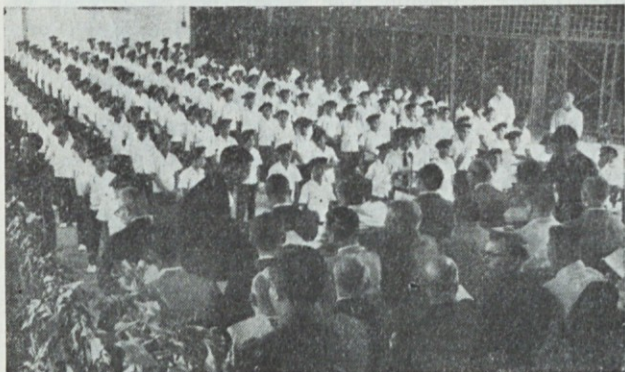
Prehranjevalne razmere v Indoneziji so težke in je mnogo revščine. Lansko leto ni bilo dovolj dežja in so tako pridelali le malo riža. Sedaj smo spet v deževni dobi, pa tudi ni dovolj padavin. Boje se, da bo letos letina prav tako slavno duhovščino dosti navdušenih pristašev zedinjenja.

Pred nekaj dnevi sem prejela knjigo

G. Anđrej Majcen k pričujoči sliki: „Minister Luong prihaja, da otvori nove delavnice naše obrtne šole.“ — To je ena od številnih slik z misijonskega delokroga salezijanskih misijonarjev v Vietmanu. Glej naslednji dve strani.

IZ SALEZIJSKEGA DELOKROGA

Slike jo poslal in pojasnil

„Izidor Huong (na skrajni levi) je katehet naših gojencev v Saigonu. On je tudi izvrsten pevec. Gospodje, ki gledajo prireditve, so sami poslanci in konzuli.“

„Izidor Huong (prvi na desni) prisostvuje kongresu salezijanskih soprobratov, ki so ga priredili novinci. Navzoči so tudi aspiranti rokodelci, ki jih vodi naš Izidor.“

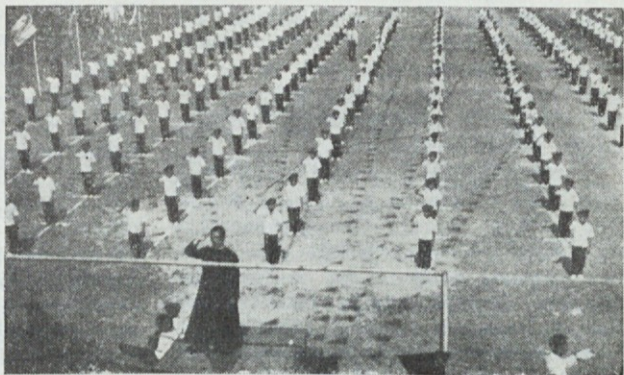

„Na tej sliki vidite aspirante-rokodelce. Učijo se na naši tehnični salez-srednji šoli. Molimo, da bi vsaj nekateri od njih dospeli do redovniškega poklica. Izidor Huong je njihov katehet.“

MED VIETNAMSKO MLADINO

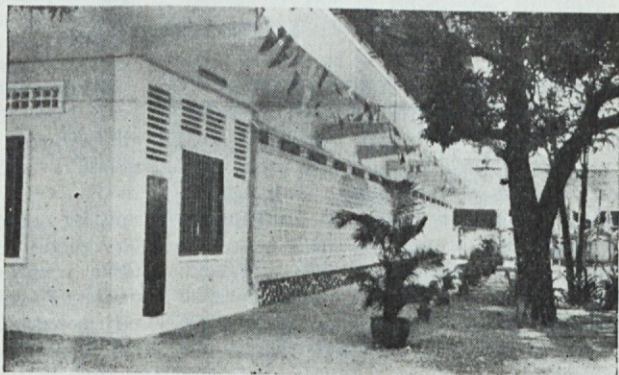
9. Andrej Majcen S.D.B.

„Bosko Čenvejsin je tu šolski svetnik. Pod njegovim vodstvom so gojenci obrtne šole pred ministrom Luongom ter poslaniki izvedli več uspelih telovadnih točk.“

„Minister Luong in poslaniki ogledujejo delo naših gojencev v mehanični delavnici. Bosko Čenvejsin je tudi šolski nadzornik teh fantov.“

„Naš Bosko Čenvejsin je sezidal nove delavnice za naš zavod. Izdelovanja načrtov in gradnje se je naučil še na Kitajskem pri msgr. Kerecu v Čaotungu.“

„Pred vrati pekla“. Zelo sem hvaležna „Katoliškim misijonom“ za to pošiljko! Kaj so ljudje vse pretrpeli in še trpe, zlasti duhovniki! G. Branko Bohine pravi, da so ga vprašali, če hoče vstopiti v duhovniško društvo. Kaj pa je to prav za prav? Ali so tudi pri nas hoteli ustanoviti narodno cerkev? Upam, da se jim ni posrečilo.

Iz domovine prejemam pisma od mojega brata duhovnika, ki deluje v Srbiji. Ima avto in motor; prvega uporablja na daljših dušnopastirskih potovanjih po diaspori, drugega pa na krajših. Njegova župnija obsega eno tretjino Srbije. Pravi, da je med nižjo pravoslavno duhovščino dosti navdušenih pristašev zedinjenja.

SIAM

17. junija je pisala zahvalno pismo č. m. KSAVERIJA PIRC iz Čiengmaja na severu Sijama. Tudi ona je uršulinica, in sicer že več kot trideset let v misijonih. Kot vemo, je v Čiengmaju ravnateljica tamkajšnih obširnih uršulinskih šol. Iz njenega pisma č. g. Wolbangu povzemamo tele vesti:

„Kako me je razveselilo Vaše ljubeznivo pismo in priloženi zaklad 140 dolarjev za m. Frančiško Novak OSU in zame! Koliko dela in truda vas stane, da spravite skupaj tako lepe vsote! Naj dobri Bog povrne vsem velikodušnim darovalcem kakor On najboljše ve. Pri

POZOR PRED TATOM V HIŠI!

Nikar se ne čudite! V premnogih hišah se skriva prebrisan tat — v košu za papir. Prav blizu pisalne mize, tam pod zavrženimi pisemskimi ovoji ves potuhnjen čaka, da dobiš spet kako pismo od prijatelja. Komaj začneš pismo prebirati, se steguje roke iz koša in čaka, da mu vržeš kuverta v — koš. Znamke krade s kuvert, ker ve, da bi bile koristne za misijone, dasiravno so že bile rabljene.

nas vsak dan po maši skupno molimo za dobrotnike. Tako smo neprestano v duhovnem občestvu. Vsi delamo po svojih močeh za skupen cilj: da pride k nam božje kraljestvo.

Kako zelo nam pride prav takle dar, sami dobro veste, saj ste bili v misijonih in bolj ali manj odvisni od velikodušnih sodelavcev zaledja. Tudi pri nas je tako. Potrebe so danes mnogo večje kot dohodki. Šola mora biti moderno opremljena, če hoče tekmovati z državnimi in protestantskimi šolami, kar mora. Starši pošiljajo otroke k nam radi dobrega pouka. Mi pa jim dajemo še vse več: poznanje Gospoda Jezusa. Tudi če krsti mladoletnikov za enkrat še niso mogoči, kvas je zamesen v množico sprejemljivih duš in bo v svojem času dvignil vse testo.

Sredi maja smo pričeli šolsko leto. Nad 1190 učenk polni prostore našega zavoda Regina coeli. Tako so ljubke in živahne in polne pričakovanja, kaj jim bo prineslo življenje. Po mnogih razočaranjih se često vrnejo k naukom, ki so jih čule pri nas in najdejo pot k Bogu. Na veliko soboto je bila spet krščena ena izmed naših učiteljic. Ena katoliška učiteljica več pomeni en svetilnik več v temi budizma. Žalibog imamo v naši šoli še mnogo nekrščanskih učnih moči, zlasti med profesorkami višjih razredov. K sreči je večina izmed njih posečala naše šole kot učenke in tako ne nasprotujejo našim načelom.“

Shrani rabljene znamke za misijone. Imej na mizi škatljico in odtrgaj takoj ob prejemu vsakega pisma znamko z nekoliko robu pisemskega ovoja vred in jo shrani v škatljici. Čež nekaj tednov bo znamk že precej, toliko, da jih bo vredno poslati na naslov našega kotička v pomoč vsem slevenskim misijonarjem in misijonarkam. Milijonkrat pa naj bo zahvaljen vsak, ki sodeluje pri tej misijonski akciji! Nekaj dobrega se s tem le napravi!

MISIJONSKI DAROVI

SKLAD

ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

Argentina (v pesih): N. N., 600; O. Pregelj, Tablada, 100; Benjamin Tičar, R. Mejja, 120; Frančiška Beltram, Villa Madero, 500; Štefanija Marušič, 300; Karlu Kerševanu C.M. č.g. Anton Žagar, Miramar, 1.000; Stanku Pavlinu S.D.B., Stane Jemec, Slov. vas, 1.000; s. Mariji Silvester, Fr. Reja (z iskrenimi pozdravi črnim ženam), 100; p. Vladimirju Kosu S.J., dij. mis. krožek Baragovega misijonišča, 5 dolarjev.

ZDA in Kanada (v dolarjih): Gospoda Anton in Janez Muhič za vzdrževanje bogoslovcev v misijonih, 10; Franciska, Mimi in Marko Smrdelj, Toronto, Kanada, 18.50; za s. Mrhar, N.N., Timmins, Kanada, 5.

Odkupi in krsti

Po 500 Lir so po č.g. Jožetu Kunčiču darovali za krst: Jožefa Košuta, Maks Štefančič, Rihard Štefančič in Marija Košuta, vsi iz Sv. Križa pri Trstu.

Za misijone

Neimenovana v Torontu, 50 dol.; Roza Ivančič, 350 pesov; odsek S. F. Z., v Mendози, 100 pesov; Ivanka Knez iz Trsta, 800 Lir; N. N., družbenica Trst, 1.400 Lir; Jože Grčar, Anglija, 1 funt.

Tiskovni sklad za „Kat. misijone“

Matej Tekavec, ZDA, 2 dol.; msgr. Lojze Zorenc, ZDA, 1 dol.; dr. Vinko Brumen, Argentina, 190 pesov; Stane Žitnik, 50 pesov; Maks Kramar, San Nicolás, 150 pesov; dr. Ivan Šinkovic, Kanada, 2 dol.; Janezek Perharič, 50 pesov; Franc Jerman, Bariloche, 270 pesov; Martin Miklič, Slov. vas, 50 pesov.

DŠV in DSD

Argentina (v pesih): družina Žužek, 140; Antonija Krajnik, 40; Jakob in Marija Maček, 50; družina Rode, 100; Anton Pišek, 30; Ivančič Reza, 20; Ana Jug, 20; Benjamin Tičar, 30; Lojze in Albina Sedej, 48; družina Pahor, 72.

NA KOROSKEM SO DAROVALI ZA RAZLIČNE MISIJONSKE NAMENE V avstrijskih šilingih.

Sch. Ana, Podravlje, 18.—; R. R., Škocijan, 100.—; Farna igralska družina Vogrče 300.—; neimenovana iz Podgorij 100.—; P. V., Celovec, 20.—; neimenovana iz Kokja 200.—; neimenovana iz Apač 300.—; U. M., Grablje, 100.—; R. Matevž, Loga ves, 50.—; A. P., Škocijan, 100.—; H. A., Globasnica, 60.—; župnija Šteben/Malošče 120.—; neimenovana iz Pliberka 100.—; F. M. iz št. Jakoba za Baragovo misijonišče 50.—; župnija Rožek 50.20; 9. veneč uršulske bratovščine Kostanje 70.—

Župnija Loč 100.—; župnija Bistrica na Zilji 169.—; neimenovana iz Gozdanj 20.—; župnija Podgorje 160.—; župnija Bistrica na Zilji 306.—; neimenovani z Radiš 125.—; neimenovana iz Loč 50.—; neimenovana z Radiš 50.—; župnija Radiše 52.—; župnija Žitara ves 200.—; A. U., št. Rupert 100.—; T. S., Šmiklavž, 50.—; župnija Hodiše 200.—; reimenovana iz Hodiš 50.—; neimenovani iz Škocijana 100.—; Zalka, Alenka, Marija in Zdravko iz Sveč 60.—; slovenska skupina iz Spittala 1878.53; nabiralnik Lojzka Dolinarja 76.47; pevčki sv. Treh kraljev, Spittal, 400.—; neimenovana iz št. Vida 50.—; Farna mladina Dobrla ves 1000.—; dve neimenovani iz Loč 100.—

Neimenovana iz Škocijana za Baragovo misijonišče 100.— S.

Neimenovana iz Brnce 100.—; neimenovana iz Podgorij 100.—; neimenovana iz Pliberka 200.—; neimenovana iz Škocijana 100.—; neimenovana iz štebna/Malošče 150.—; namesto vena na grob † Ane Plasch daruje družina Aichholzer iz Hodiš 50.—; 15. roža rožnovenskih sester iz Hodiš 30.—; neimenovana s Kamna 100.—; neimenovan iz Galicije 50.—; neimenovana iz Pliberka 50.—; neimenovan iz Slov. Plajberka 100.—; neimenovana iz Žvabeka 100.—; Sch. A., Podravlje, 50.—

VSEM TISOČKRAT BOG POVRNI!

SLIKA na prvi strani ovitka kaže č. g. Slapšaka Julija iz Clevelanda na levici afriškega kardinala Rugambwa, v družbi še več odličnih tamkajšnjih cerkvenih osebnosti. Obiskovalec si je za to priliko nadel redovno obleko članov kongregacije Sv. Križa. — Slika tu levo: Odlični afriški katoliški laik Ambrož Majongwe, voditelj Katoliške akcije obeh Rodezij.

IZ VSEBINE: Pred tristo leti na Madagaskarju — Slovenske misijonarje je obiskal — S podnožja Himalaje — Na obisku pri naših sosedih — Na slonokoščeni obali — Protestanti o misijonstvu — Banana — Naši misijonarji pišejo — Iz salezijanskega delokroga med vietnamsko mladino — Misijonski darovi.

Correo Argentino Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Director responsable: Lenček Ladislao CM.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

Registro de la Prop. Int.
No. 528.26

„KATOLIŠKI MISIJONI“ so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“. Izdaja ga „Baragovo misijonišče“. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires, Argentina. Tiska Slovenska tiskovna družba „Baraga“, Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 150, podporna 300, dosmrtna 2.000 pesov. V ostalih deželah Južne Amerike: 200 (400, 2.600) arg. pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6, 40) dolarjev. - V Italiji 1.600 (3.200, 20.000) lir. - V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. - V Franciji 12 (24, 160) NF. - V Angliji in Avstraliji 1¼ (2½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires.— Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.
U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P. O. Box 351, Princeton, New Jersey. - Rudi Knez, 679 S., 157 St., Cleveland 10, Ohio. - Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.
Kanada: Za župnijo Marije Pomagaj: Rev. Stanislav Boljka C.M. 611 Manning Ave., Toronto 4. Ont. - Za vse ostale: Rev. John Kopač C.M. 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont.
Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.
Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.
Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).
Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. - Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. - Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau D. P. Camp. Kärnten.
Avstralija: Franc Vrabec, Archbishop'n House, West Tce. Adelaide, S. Avstralija.